Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 26. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 8-го ЛЮТОГО 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 8, 1986 No. 26. VOL. XCIII.

КУППО отримала відповідь від Державного департаменту

Ню Йорк (ПС КУППО). — Як відомо з раніших повідомлень Пресової Служби Конференції Політичних Партій і Організацій (КУППО), друкованих на сторінках „Свободи" і інших пресових органів у діяспорі, Президія КУППО вислала останнім часом цілий ряд листів до президента Рональда Реґена, Державного департаменту і членів Конґресу напередодні Женевської конференції Президента з Міхаїлом Ґорбачовим. В цих листах заторкнено цілий ряд справ, які турбують український політичний світ і українську громаду в діяспорі, а які відносяться до сучасного невідрадного стану в Україні та змагань українського народу до самобутнього національно-державного життя.

На ці листи Президія КУППО одержала відповіді з Білого Дому і Державного департаменту. На окрему увагу заслуговує відповідь М. Памера, заступника асистента Бюра для европейських і канадських справ, в якому він дає відповідь на деякі питання порушені в листах КУППО.

В листі до КУППО від М. Памера сказано: „Ми поділяємо ваші турботи відносно небажання совєтського уряду респектувати основні людські права, наприклад збереження культурної власно-підметности, свободи релігії та спроможности утримування контакту з родинами поза тереном СССР Ми є ще більше стурбовані фактом збільшення репресій внутрі СССР, що позначується деспотичним намаганням продовжувати вироки засудів політичних в'язнів, як у випадку Миколи Горбаля, і фактом, що чотирьох українських оборонців прав, дисидентів померли від травня 1984 року через жорстоко-нелюдські умовини в совєтських концентраційних таборах.

Наш Уряд вживає всі можливі заходи, щоби допомогти жертвам совєтських переслідувань. Президент Реґен і державний секретар Шулц, а також інші офіційні державні діячі, дуже строго осудили порушення людських прав урядом СССР.

Сам Президент подав до відома свої пляни продискутувати різні важливі питання з генеральним секретарем Ґорбачовим, в тому числі також питання людських прав.

Президія КУППО дуже енерґійно реаґувала на справу українського моряка Мирослава Медведя, висилаючи цілий ряд листів і телеграм до американських урядових чинників — до президента Реґена, державного секретаря Шулца та членів обох палат американського Конґресу. В цих листах і телеграмах Президія КУППО висловила не тільки турботу за долю цього молодого українця, але також звернула увагу на можливу реакцію і її наслідки серед українців у діяспорі і в краю коли американські урядові чинники передадуть його в

(Закінчення на стор. 4)

М. Лебедя обвинувачують у співпраці з нацистами

Ню Йорк. — Нюйоркські газети — „Вілледж Войс", „Ню Йорк Таймс", „Ню Йорк Пост" — помістили на своїх сторінках довші чи коротші статті з обвинуваченням Миколи Лебедя, відомого українського активіста, у співпраці з нацистами під час Другої світової війни, зарахувавши його до „воєнних злочинців", який за допомогою американської Центральної Розвідчої Служби (Сі-Ай-Ей) прибув до З'єднаних Стейтів Америки і отримав тут в 1957 році американські горожанські документи.

Газети „Ню Йорк Таймс" і „Ню Йорк Пост" базують свої інформації на матеріялах поміщених у контроверсійній газеті „Вілледж Войс ", яка вже не раз займала неґативне становище в українських справах. Тим разом газета взяла під обстріл українське національне підпілля і людей тісно пов'язаних з українською боротьбою на два фронти: проти червоної комуно - московської імперії і брунатної фашистської Німеччини.

Деякі інформації для цієї „студії" газета „Вілледж Войс" отримала від лосанджелеського центру Сімона Візенталя, який, як відомо, постачає також матеріяли для ОСІ і канадської Комісії Дешена, і урядової аґенції фінансів (General Accounting Office). Газета пише, що тепер 75-річний М. Лебедь, житель містечка Йонкерс у стейті Ню Йорк, сидів в тюрмі за Польщі і навіть був засуджений польським судом на кару смерти за участь в атентаті на міністра внутрішніх справ Польщі Броніслава Перацького („Ню Йорк Пост" пише, що це уряд України засудив його на кару смерти"), а після окупації західньоукраїнських земель фашистськими арміями Лебедь вчився в ґестапівській школі в Закопанім, а по закінченні цієї школи „брав участь в репресіях проти жидів, інтеліґенції і комуністів".

Після закінчення війни М. Лебедь переїхав „з допомогою Сі-Ай-Ей до ЗСА, отримав тут горожанство і співпрацював з розвідкою". Кореспондент „Ню Йорк Посту" Пітер Мозес каже, що він зустрінувся з М. Лебедем, який нібито говорив з ним англійською мовою із сильним українським акцентом. Лебедь категорично заперечував твердження про співпрацю з фашистами та участь у винищуванні цивільного населення будь-якої національности". Пізніше показалося, що кореспондент взагалі не розмовляв з Лебедем, а з цілком іншою особою.

До справи М. Лебедя зайняла також становище Елізабет Голцман, колись конґресменка, а тепер прокураторка в Бруклинському дистрикті, яка була „співтворцем" уславленого ОСІ, що використовує підфальшовані матеріяли КҐБ для обвинувачення осіб з-поміж національних груп в ЗСА.

Як і треба було сподіватися, газета „Вілледж Войс" називає ОУН(б) „терористичною організацією", також за взірцем КҐБ.

МОСКВА ЗАСУДИЛА ПРОМОВУ Р. РЕҐЕНА

Москва. — Совєтське пресове аґентство ТАСС розповсюдило текст комунікату із засудом і сильною критикою промови президента З'єднаних Стейтів Америки Роналда Реґена про Стан унії, у якій він обороняв бюджет Департаменту оборони. Цю частину промови Президента і його заввагу про продовження Совєтським Союзом експансивної політики, шпигунства і репресій, совєтські засоби масової інформації назвали „підготовою до війни", „продовженням перегонів в озброєнні" тощо.

В інформаціях з Вашінґтону і коментарях ТАСС каже, що президент Р. Реґен „цілковито" зігнорував совєтські мирні пропозиції про зменшення нуклеарної зброї і заборону продукції цієї зброї до кінця цього століття, а натомість продовжуватиме озброюватись і шукатиме першенства у воєнній технології, включно з дослідами і продукцією космічної зброї". Далі совєтські пропаґандисти твердять, що „за браку арґументів для оправдання масивного озброєння і небезпечних перегонів в нуклеарній зброї, Р. Реґен знову повернувся до мітів про совєтську загрозу".

ТАСС нагадує, що Адміністрація Р. Реґена нібито готова підписати із Совєтським Союзом договір про зменшення стратегічної зброї, але він, Президент, цієї теми, мовляв, не розвинув належно, але, навпаки багато речей волів промовчати. ТАСС цитує також слова секретаря Департаменту оборони Карпара Вайнберґера, який заявив, що оборонна ініціятива президента Р. Реґена є дуже важливою для оборони Заходу і тому не може бути мови про ніякий компроміс в цій ділянці. „Це вказує, — каже ТАСС, - що ЗСА зацікавлені тільки 'першенством' і перегонами в озброєнні".

Порушуючи внутрішньоамериканські проблеми, а зокрема соціяльні справи, Москва „передбачає", що в ЗСА збільшиться злочинство, нелеґальна торгівля наркотиками, безробіття, збільшення верстви бідного населення, бездомність, голод та інші нужди. ТАСС відмічує, що з програми Р. Реґена скористають тільки капіталісти та мультибільйонові індустріяльні комплекси, які продукуватимуть зброю, літаки, кораблі та іншу зброю.

Політичні аналітики дивуються, що Москва зайняла таке відносно гостре становище до промови Президента ЗСА напередодні черговоі зустрічі на вершинах.

Ж. ДУВАЛІЄ ВИЇХАВ З ГАЇТІ

Порт-О-Прінс, Гаїті. — Президент Жан-Кльод Дювaліє вилетів у п'ятницю, 7-го лютого, американським літаком до Франції, яка погодилась дати йому право на політичний азиль.

Згідно з інформаціями американської амбасади, владу в країні після виїзду „президента на життя" перебрав коаліційний уряд.

Так закінчились 10-денні розрухи в цій малій, убогій країні-острові, у наслідок яких загинуло понад 50 осіб понад 100 були поранені, а багато інших поліція, ґвардія і військо вкинули у в'язниці.

Як відомо, раніше Дуваліє старався отримати право азилю в Греції, Швайцарії і Еспанії, але ці країни відмовились прийняти його.

Сам факт, що Дуваліє полетів американським літаком, свідчить, що ЗСА відіграли певну ролю в тому, що він залишив країну. У четвер ввечері він був викликав до своєї палати амбасадора ЗСА і кореспонденти поінформували про пожвавлену активність і в палаті, і в амбасаді. В ранніх годинах в п'ятницю американський літак вилетів з Дуваліє до Франції.

Італія викинула двох совєтських шпигунів

Рим. — Уряд Італії запропонував залишити країну двом совєтським шпигунам — першому секретареві амбасади СССР в Римі Вікторові Копитіну і представникові Аерофлоту Андреєві Шелюхіну.

Пресове аґентство ІРНА, яке передало це звідомлення, покликалося на урядові джерела. Міністерство закордонних справ Італії підтвердило звідомлення, що обидвох шпигунів зловлено на гарячому і в руках італійської поліції є докази. Як стало відомо, В. Копитін вилетів з Риму до Москви в середу, 5-го лютого, а А. Шелюхін все ще перебуває в Італії і його намагалися розшукати репортери.

Амбасада СССР в Римі видала комунікат, в якому сказано: „Як добре відомо, останнім часом були зроблені кроки для поліпшення відносин між Совєтським Союзом і Італією. Одначе є певні кола, які не зацікавлені в такому поліпшенні і кидають тінь на совєтсько-італійське співробітництво"

У четвер, 6-го лютого, Совєтський Союз повідомив амбасаду Італії про виселення двох італійців — першого секретаря амбасади Люїджі Маттіольо і представника сталеварної компанії Марка Віянелльо. Совєтське пресове аґентство ТАСС повідомило: „Велика кількість італійських представників у Москві порушує правила поведінки для чужинців і займається діяльністю, несумісною з їх статусом".

„Поміч Церкві в потребі" має нового президента

Рим (УПБ). — Дня 30 листопада 1985 року Папа Іван Павло II іменував дотеперішнього президента організації „Поміч Церкві в Потребі", Архиєпископа Онрі Лємeтр, апостольським нунцієм для Скандинавських країн з осідком у Копенгаґені. Тому, на пропозицію засновника й духовного опікуна організації, о. Веренфріца ван Страатена, префект Конґреґації для Клиру, кардинал Одді, іменував нового тимчасового президента в особі о. Рожера Векеманса, езуїта.

О. Векеманс, доктор філософії і маґістер богословії, народився 1921 року у Брюсселі. Працюючи між німецькими біженцями, співрацював з о. Веренфрідом від 1951 року, у 1962 році розгорнув широку діяльність науково-пасторальну в Чілє, Колюмбії та інших країнах Латинської Америки. В 1978 році його обрано до Головної Ради організації і він працював як експерт у питаннях марксизму й атеїзму в Латинській Америці.

Д-р М. Снігурович одержав грамоту признання Альберти

Едмонтон, Альта. — Під кінець минулого року, д-р Мелетій Снігурович, голова Центру св. Михайла для опіки хворими, одержав грамоту признання провінції Альберти за 1985 рік під час провінційного з'їзду представників організацій, що опікуються хворими.

Д-р Снігурович працює як лікар в Едмонтоні від 1950-их років. Він уділяється в Центрі св. Михайла від 1974 року та був одним з його перших організаторів.

Д-р М. Снігурович

Центр опікується старшими особами, які хворіють на різні недуги. Під цю пору понад 90 відсотків пацієнтів в центрі — це українці або особи слов'янського походження.

Крім професійної і добровільної праці при центрі, д-р Снігурович є також довголітнім членом Клюбу Українських Професіоналістів і Підприємців в Едмонтоні, який вшанував його спеціяльними відзначеннями в 1984 році, активістом Братства Українців Католиків, одним із засновників Дому св. Евхаристія в Едмонтоні та головою Відділу КУК в Едмонтоні. Він є також заступником голови Комітету Тисячоліття Християнства в Едмонтоні.

Д-р Снігурович займає високі пости як лікар у двох шпиталях Едмонтону.

БОЙКІВСЬКИЙ ВЕЧІР

Дженкінтавн, Па. — Студійний Осередок Української Спадщини при Менор Джуніор коледжі влаштовує Бойківський вечір фольклору, музики і танців з доповіддю про бойківські традиції і культуру.

Вечір відбудеться в неділю, 2-го березня ц.р., тут в залі Менор Джуніор коледжу, при Факс Чейс вул. і Форрест авеню. В програму вечора включені виставки і покази бойківської ноші, мистецтва, вишивок та знімок.

За дальшими інформаціями слід звертатися до СОУК, телефонуючи на число: (215) 885-2960.

„Народний Дім — це власність громади"

Ню Йорк (О.К.). — Здається мало з українських мешканців Ню Йорку могло вже забути сумний вид їхнього Народного Дому після вогню, що знищив цей осередок українського життя Ню Йорку однієї осінньої ночі 1984 року. Сьогодні його двері ще забиті, але вже не світить він чорними вікнами, немов очами сліпця. Тихо і без гамору пройшла повільна дорога до віднови будівлі назовні, а тепер відбувається вона внутрі, чого прохожі не можуть завважити.

Але ось для нас відкриваються строго замкнені перед чужими двері і в товаристві членів Дирекції Народного Дому та його будівничих ми маємо нагоду заглянути туди, де відбувається найбільша робота.

По широких, нових сходах, що тепер приміщені у зовсім іншому місці, йдемо на велику залю, яка є саме в розгарі перебудови. Скільки років не були ми тут, де відбувалися балі, вечерниці, концерти, бенкети. Скільки це років, як і ми протанцьовували не одну нічку при звуках славної оркестри „Амор"? Тепер стоїмо серед руштовань і не пізнаємо так добре знаної колись залі. Вона більша, простірніша та не має славного бальконy, з якого можна було спостерігати, що діялося внизу.

Архітект А. Сумик пояснює нам професійно про зміни, які зайшли, просить звернути увагу на нову та оригінальну форму стелі з трьома перстенями, показує, де забрано стіни, щоб залю поширити. Довідуємося, що вона буде тепер мати можливість помістити 550 осіб на бенкеті зовсім вигідно, а раніше в ній вміщалося лише 350 осіб. Розуміється вона буде автоматично огрівана і охолоджувана незалежно від інших приміщень в будинку.

Внизу, у пивниці, побудовано туалети, на першому поверсі вже закінчується будова ресторану, який винаймлено українцеві, що своїм коштом переводить перебудову. Хоча стоїмо серед холодних стін, архі-

Рисунок запроєктованого відновленого УНДому в Ню Йорку.

(Закінчення на стор. 4)

В АМЕРИЦІ

ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ здоров'я ЗСА плянує включити невиліковне захворювання АІДС в список недуг, носії яких не матимуть права на іміграцію до З'єднаних Стейтів Америки. Відповідна інструкція вже складена і відправлена на затвердження до Адміністративно-бюджетного управління ЗСА, потім буде опублікована і протягом 60 днів громадськість буде мати можливість обговорити її.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ Едвард Кеннеді прибув до Москви на триденну неофіційну візиту. Він повинен зустрітися з генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Ґорбачовим, а також з окремими совєтськими політичними діячами і членами Академії Наук. Е. Кеннеді сказав, що він буде говорити з М. Ґорбачовим про багато різних справ, у тому числі про контролю над нуклеарною зброєю, про становище на роззброєневій конференції у Женеві та про збільшення жидівської іміграції.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джордж Шулц звернувся до Конгресу з проханням виділити 2 біл. дол. на посилення програми боротьби з тероризмом і охорони американських службовців за кордоном. Проти виділення додаткових засобів виступив сенатор демократ Аллан Кренстон. Він заявив, що єдиним способом дістати необхідну суму буде зменшення допомоги чужинецьким державам, яка тепер досягла висоти 15 біл. дол. Відповідаючи А. Кренстонові, державний секретар сказав, що варто економити на всьому і зменшити будь-яку програму, щоб гарантувати безпеку американських громадян за кордоном. Дж. Шулц повідомив про створення в складі Державного департаменту спеціяльного відділу безпеки і про призначення „амбасадора для боротьби з тероризмом".

СЕНАТОР РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ Ричард Лугар, який прибув на Філіппіни на чолі американської делегації, щоб спостерігати за виборами президента в цій країні, прочитав листа Роналда Реґена, в якому він звертається як до кандидатів у виборах, так і до виборців .В листі-зверненні американського Президента сказано, що лише „чесні вибори приведуть до стабілізації ситуації в країні і матимуть вплив на становище в південносхідній Азії".

РЕЧНИКИ ПЕНТАҐОНУ повідомили, що винищувачі-бомбардувальники Шостої фльоти ЗСА з дозволу Ізраїля почали маневри, під час яких на об'єктах, що знаходяться в пустині Неґев, буде випробувана техніка нанесення бомбових ударів. Умови маневрів максимально наближені до бойових. Пустиня Неґев майже нічим не відрізняється від Лівійської пустині.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ колишній державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер дав зрозуміти, що можливо висуне в цьом році свою кандидатуру на посаду губернатора стейту Ню Йорк. До цього Г. Кіссінджера закликало керівництво Республіканської партії стейту, яке хоче протиставити якомога сильнішого противника теперішньому губернаторові Ню Йорку демократові Маріо Квомо, якого вважають навіть кандидатом на президента ЗСА. Але Кіссінджер відмовився висунути свою кандидатуру на посаду губернатора стейту Ню Йорк. В заяві колишнього державного секретаря сказано, що організаційна і фінансова робота, яка неминуче зв'язана з будь-якою передвиборчою кампанією, відірвала б його від інших справ. На передвиборчу кампанію Г. Кіссінджера Республіканська партія збираласая витратити 20 міл. дол. Губернатор М. Квомо покищо зібрав лише 8 міл. дол.

У ФЕДЕРАЛЬНОМУ СУДІ в Александрії, Вірджінія, почалася розправа над китайським імігрантом Леррі Чіном, який протягом 30 років працював в Сі-Ай-Ей і одночасно, як твердить прокуратор, був пекінським шпигуном. Л. Чін відмовився визнати себе винним. Повідомляють, що за роки праці для китайської розвідки він дістав більш як один мільйон долярів. Прокуратура твердить, що в Чіна було знайдено понад 10 томів щоденників, в яких він детально описував про свої поїздки в Торонто і Гонґ-Конґ і про зустрічі з працівниками китайської розвідки.

У СВІТІ

ДЕВ'ЯТЬ ПАРИЖАН були поранені від експльозії бомби у крамниці з книжками, пластинками і магнітофонними стрічками. Це вже третій терористичний акт в Парижі на протязі чотирьох днів. Префект поліції і міністерство внутрішніх справ поробило максимальні заходи, щоб віднайти терористів і тим самим припинити паніку в місті. Деякі кореспонденти інформують, що державна служба безпеки вже нібито попала на слід терористів, але покищо не переведено жадних арештів.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, підтримуючи добрі зв'язки також з західньонімецькими соціял-демократами, які в наступному році можуть прийти до влади в Бонні, прийняв одного з лідерів соціял-демократичної партії, Йоганнеса Рау. Політичні спостерігачі називають його наступним канцлером Західньої Німеччини. Рау після розмови з Президентом заявив, що згідно з опінією Р. Реґена, ЗСА бажають жити у приязних відносинах з канцлером Гельмутом Колем і найбільшою опозиційною партією, яка перед тим була довший час при владі в Західній Німеччині. Рау заявив журналістам, що не зважаючи на зміну уряду, ФНР завжди залишиться альянтом ЗСА і членом Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО).

ІНДОНЕЗІЯ І Китайська Народна Республіка хочуть вийти з новою ініціятивою замирення в Камбоджі і виведення звідти в'єтнамських військ. Індонезія хоче також засягнути опінії З'єднаних Стейтів Америки в тій спраів і тому до Вашінґтону незабаром прибуде міністер закордонних справ Індонезії для розмов з президентом Роналдом Реґеном й іншими офіційними особами.

МАРКСИСТИ В ЕЛЬ Сальвадорі заявили закордонним кореспондентам, що вони зістрілили американський гелікоптер типу Гюз-500, який є найбільш нищівною зброєю у громадянській війні. Урядові речники заперечили цю інформацію марксистів, яку вони назвали „брехливою чванькуватістю". Партизани, згідно з інформацією уряду, тільки обстріляли з машинових крісів згаданий гелікоптер ,але коли летуни відкрили бортовий вогонь з гелікоптера то внизу „замовкли" усі скорострили. Ель Сальвадор розпоряджає принаймні 10-ма такими гелікоптерами.

ЛІДЕРИ АМЕРИКАНСЬКОГО тіму, який веде переговори з представниками СССР у справі редукції стратеґічної нуклеарної зброї в Женеві, стрінулись з асистентом секретаря Департаменту оборони Ричардом Н. Перлом, який спеціяльно прибув до Женеви для цієї зустрічі. У розмовах брали участь: голова делеґації ЗСА Маркс Кемпелмен, Мейнар Ґлітман і Джан Г.Товер. Темою розмови, як здогадуються політичні спостерігачі, мабуть були справи розміщення нових совєтських ракет середнього засягу СС-25 і порушення Совєтським Союзом раніших договорів про нуклеарну зброю. Коментатори при тому звертають увагу, що Москва ввесь час говорить про мир і висуває все нові й нові мирні ініціятиви, але в тому ж часі продовжує продуктувати нові види нуклеарної зброї

ДВОДЕННІ НАРАДИ членських держав продуцентів і експортерів нафти (ОПЕК), які відбувалися в столиці Австрії Відні, були неуспішними і керівники ОПЕК не зуміли полагодити справи видобутку оливної ропи і встановлення однакових цін. Значить конкуренція у продажі оливних продуктів, зокрема бензини і оливи до огрівання будинків, буде продовжуватися на світових ринках. Це означає, що ціни на ці продукти будуть знижуватись. Вже сьогодні деякі держави продають оливу по 15-16 долярів за бочілку (42 гальони) і приймають всякі замовлення, не зважаючи на політичні відносини. Економічні спостерігачі кажуть, що ціна на оливу ніколи не була нижчою від часу іранської революції в 1979 році.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
Svoboda • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Незакінчений процес деколонізації

Відомо, що у висліді Другої світової війни прийшло до деколонізації Африки, Азії й Океанії. Це була цікава сторінка всесвітньої історії, бо вона, між іншим, перекреслила вартість так званих історичних прецедентів. Колонії західньоевропейських держав, які ближче були відомі тільки фахівцям, і племена, які не мали ще почуття національної самобутности, через ніч ставали самостійними державами і — за чартером Об'єднаних Націй — з таким самим одним голосом в ОН, як американська, британська чи совєтська великодержави. Звичайно, що такі країни і племена не могли зразу вкластися в новий порядок і тому ще довгими роками велися — і дотепер ведуться — війни, нема внутрішньої стабілізації, все ще на чорному континенті, як називають Африку, є відносини, що їх можна пояснити хворобами дитячого віку. Трохи призабулися вже затяжні війни в Конґо, що перезвалось на Заїре, в Ніґерії, забулася війна Франції за Альжир, яка припинилась тільки з поворотом Шарля де Ґолля до влади. Зате виринули нові проблеми чорного континенту.

У минулому тижні африканський континент дав світові такі дві події, які напевне звернули б на себе велику увагу, якби не катастрофа „Челленджера", що відсунула набік усі інші справи. В Уґанді з її кругло 15-мільйоновим населенням було за 23 роки її державної незалежности вже близько десяток урядів. Найбільше розголосу про цю країну було тоді, коли тамошнім диктатором став 300-фунтовий Іді Амін в генеральській уніформі обвішаний медалями. ЗСА й кілька інших держав зірвали були тоді з Уґандою дипломатичні взаємини і припинили грошову допомогу. Голосною на ввесь світ була успішна ізраїльська військова рятункова акція за визволення закладників, схоплених разом з ізраїльськими пасажирським літаком, що приземлився на летовищі в Уґанді Ентебе. В минулому тижні прийшов там до влади — знову після кривавого повстання опозиції — Йовері Масавені, проголошений і заприсяжений як новий президент. Він заговорив демократичною мовою і заповів заведення парляментарної системи, але дати виборів не подав. Кепкував собі з інших африканських володарів, які їдуть до Ню Йорку, щоб побачити Роналда Реґена й Міхаїла Ґорбачова, але забувають, що в цих країнах більшість їх громадян ходить босо, бо не мають одної пари черевиків.

Нас, українців, більше стосується приїзд до Америки чорного лідера партизанів проти просовєтського режиму, опертого на 40,000-ій армії кубинців. В Анґолі Йонас Савімбі прибув на 10 днів до ЗСА і мав уже довгі наради в Державному департаменті, з державним секретарем Джорджом Шулцом і секретарем оборони Каспаром Вайнберґером, мав заповіджений виступ у Клюбі крайової преси, президент Реґен прийме його і тим самим заманіфестує свою вірність своїй доктрині, що треба допомагати борцям за волю, якими є активні партизани проти комуністичного режиму. Одній консервативній організації представить його колишній амбасадор в ОН Джін Киркпатрик. Савімбі заявив, що йому найбільше залежить на дипломатично-політичній допомозі від Америки і йому сподобався плян, щоб Південно-африканський Союз відкликав свої війська з т. зв. Намібії, яка колись була німецькою колонією і після Другої світової війни підпала під владу Південної Африки, та щоб одночасно забралися геть кубинці з Анґолі. Приїзд того чорного лідера знайшов теж численних критиків між демократичними лібералами, які закидали йому, що він співпрацює з білорасистським режимом Південно-африканського Союзу який вислав військо проти комуністичних кубинців в Анґолі. Савімбі заперечує цьому і мав уже зустрічі з лідерами чорного населення в Америці, яке — зрештою — не є одностайне.

Уґанда, Анґоля, Південно-африканський Союз — країни далекі географічно одна від одної, а їхня нібито єдність у спільній організації африканський країн дуже проблематична. Останні терористичні атаки лівійського диктатора Муаммар Каддафі поставили і цю африканську країну в центрі уваги, як один із розсадників міжнародного тероризму. Додаймо ще совєтську інфільтрацію в Етіопії, де в господарських марксистських експериментів настала катастрофа голоду і додаймо, що з усіх арабських країн один тільки Єгипет визнав Ізраїль а проблема палестинців все ще є одною із потенціяльних бочок пороху — і маємо сяк-так накреслений образ цілої мозаїки африканських проблем, так заплутаних, що даремно намагається розплутати цей вузол і завести мир на чорному континенті Америка з її теперішнім Президентом. А величезний обшир Евразії все ще чекає на деколонізацію і Україна все ще є унікальним феноменом, що не має своєї ні від кого незалежної держави.

Михайло Кучер

„БУРЯ" НА ВОЛИНІ І В ГАЛИЧИНІ

„Буря" — польське Burza — це військовий відділ Крайової польської армії (АК - Armia Krajowa), який діяв на Волині під час Другої світової війни. Німеччина програвала і переможна Червона армія вступала на територію Західньої України і Волині. Відділ „Буря" мав шість тисяч вояків-волиняків, себто поляків з території Волині. В основі відділ відтворив давню 27-му дивізію піхоти, який атакував німецькі шляхи сполучення. Цій акції перешкоджали, за польськими джерелами, українці, які нападали на польські села і нищили людність. Такі напади почалися на весну 1943 року в околицях волинських міст Дубна Ковна і Луцька. Польські джерела впевняють, що українську протипольську акцію підтримувала німецька армія. А це примусило командування АК почати оборону польського населення. Розкидане на українській триторії польське населення почали звозити до т. зв. баз, які обороняли частини колишньої 27-ої дивізії. Вони мали дуже мало зброї і здобували її нападами на німців.

Таке становище примусило делегата польського екзильного уряду в Лондоні Янковського до видання відозви із закликом, щоб українці не вступали до дивізії „Галичина". Польські джерела мотиви згаданої відозви не пояснюють. Але на тому не скінчилося, бо 30-го липня 1943 року „Крайова політична репрезентація" опублікувала (не сказано де і як) відозву до „українського народу", яка закликала українців перестати нападати на польське населення Волині. Відозва „признавала" право українського народу до незалежности — самостійної України, але стверджувала, що території з мішаним українсько-польським населенням мають недискусійно належати до Польщі. Майбутня самостійна Україна до таких територій не має права.

Пізніші польські джерела припускають, що маси українського населення про відозву нічого не знали, одначе знали провідники українського руху спротиву і вона викликала несподівані (!) для поляків наслідки. Почалася побільшена протипольська акція. Українське командування спротиву вирішило зробити мішані польсько-українські території чисто українськими.

Врешті АК за згодою польського екзильного уряду в Лондоні разом із совєтською армією почала наступ на німців. Німці завзято боронилися і їхні піхотні частини, підсилені танковою дивізією „Вікінг", відкинули москалів на схід. В той час 27-ма польська дивізія боронила свої позиції і її оточено над річкою Турія, де поляг командуючий дивізією. Врешті решткам 27-ої дивізії пощастило вирватися з німецького оточення і заховатися в Шацьких лісах. Тоді до решток 27-ої дивізії дійшли чутки що совєтська армія роззброює польські військові відділи і розстрілює старшин. Це примусило рештки дивізії пробитися крізь німецькі лінії і перейти на захід від Бугу до парчевих лісів. Ті відділи, що опининилися віч на віч з совєтською армією були роззброєні. Вояків приділено до армії Берлінґа. В Галичині АК створила п'ять (!), дивізій піхоти і полк Яздовецьких уланів. Фронт устабілізувався на лінії Тернопіль-Коломия. Польські відділи побільшили диверсійну протинімецьку акцію. Тоді знищено 46 потягів. Такій протинімецькій акції перешкоджало палення українцями польських сіл. Це знову примусило АК дати військо для охорони польських сіл.

П'ята дивізія піхоти і 14-ий полк Язловецьких уланів при допомозі совєтських танків у тяжких боях від 23-го до 27-го липня здобули Львів і дістали похвалу від командуючого Першим українським фронтом.

Безпосередньо після похвали шеф НКВД Першого українського фронту ген. Глушко і ген. Іванов зажадали протягом двох годин ліквідації відділів АК, себто їх роззброєння.

Пригноблені поляки — п'ять старшин АК з полк. Філіпковським — поїхали до Житомира, щоб там інтервеніювати у ген. Жимерського. Совєтська влада арештувала всіх делеґатів. Тоді ж совєтська влада у Львові арештувала 30 старшин АК і посадила їх до в'язниці. У львівських в'язницях тоді вже було повно старшин і вояків АК, які не погодилися на роззброєння.

Останнім актом „Бурі" в боротьбі за Львів була депеша делеґата лондонського уряду такого змісту: „Просимо і закликаємо альянтів інтервеніювати у справі ув'язнення членів АК, яких жахливо мальтретують".

Який же був білянс „Бурі" і що така акція зробила для політичної майбутности Польщі? „Буря" наробила поважної шкоди німцям, бо нищила шляхи сполучення і відтягнула з фронту поважні сили для охорони шляхів. АК „Буря" здобула від німців міста Ковель, Вільно, Люблин і Львів. Одначе співпраця з совєтською армією проти німців не дала очікуваних наслідків політичного характеру. Зрештою, старшини совєтської армії не відносилися ворожо до АК. Становище змінилося, коли фронт посунувся на захід і в запіллі появилися війська НКВД, які не визнавали ніяких попередніх умов та обіцянок. Вимагали роззброєння і

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про українську гостинність

Ми постійно підкреслюємо, що ми гостинний нарід, що приповідка, „Гість в дім — Бог в дім" завжди у нас актуальна. Але чи справді і досі існує ця традиційна українська гостинність, з якої ми були такі славні?

Ось недавно довелося нам послухати дещо про сьогоднішню українську гостинність у розповідях молодих пластових колядників, що саме робили підсумки своєї коляди в часі різдвяного сезону.

Цікаво було вислухати тих молодих людей, але також і їхніх батьків що їздили з ними, звичайно як водії авт, про різні переживання при зустрічах з українськими родинами.

Як воно і не дивно, але показується, що у скромних обставинах, серед емеритів чи самітних людей знаходили вони сердечне і тепле прийняття. Рідше, однак, мали вони докази гостинности серед тих українських родин, що живуть у добробуті та кращих дільницях міста.

Нам розказували про те, як дверник не впускав молодих колядників до будинку, бо дістав таке доручення від українських мешканців.

Нам давали докази, як широковідома в українських інтелектуальних колах громадянка, казала малій доньці вияснити, що її немає вдома, коли задзвонили в двері наші колядники.

В іншому випадку через зачинений ланцюг входових дверей господарі голосно відмовлялися від прийняття колядників і щойно, як побачили з ними знайомого їм батька одного з колядників, змінили свою настанову і впустили їх у хату.

Або знову через зачинений ланцюг простягали п'ятку малим колядникам і просили, щоб ці не співали, бо це „перешкоджає сусідам".

Були ще і гірші випадки, коли малих колядників зустрічали лайкою, щоб ішли геть, бо „господарі дали вже коляду іншим організаціям".

Справді сумно стає, як слухається оцих переживань нашої молоді. Коли знаємо, що й вона сьогодні не дуже то охоча до виконування такого традиційного українського звичаю, що ним є колядування, то ми певні, що кожна зустріч із такою нашою „гостинністю" ще більше знеохочуватиме її до виконування цього завдання.

Безперечно, це, що описуємо, драстичні випадки і тому вони сильніше закарбувалися у пам'яті молодих колядників, як тепле і сердечне прийняття яке їх зустрічало серед деяких наших родин.

Але коли такі випадки існують, — і коли вони починають бути доволі численні, насувається питання, що є причиною того, що членам нашої спільноти тепер, навіть у так святочному різдвяному часі, важко здобутися на цей настрій сердечности, приязни і традиційної української гостинности, прикмет, якими наш нарід визначався на протязі довгих років.

Чи забиває їх добробут, відчуження, чи може бажання забути своє українське коріння?

О—КА

Ольга Войценко

ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ В ПЛАСТІ

Перебуваючи в літі 1985 року в Мюнхені, я мала несподівану нагоду відвідати пластовий табір у Гохлянді в Баварії. Це було в неділю, 18-го серпня, після Богослуження в Катедрі Св. Андрія при Шенштрассе, коли я зустрінула Олю Пеленську й довідалася від неї про згаданий табір. Вона запросила до себе на обід, а після нього Ірина Козак з дочкою д-р медицини Роксоляною приїхали своїм автом, щоб повезти нас до табору. В зеніті літа їзда через квітучі міські оселі й достигаючі поля, була дуже приємна. З приїздом на місце, управа табору й таборовики сердечно нас вітали. Я познайомилася зі системою таборування, а під вечір була присутня на церемоніях при таборовому вогнищі.

Найприємніше мене вразив факт, що в таборі панувала всевладно українська мова; вона була єдиним засобом комунікації між молоддю з різних країн — Англії, Франції, Бельгії, Еспанії тощо. Молодь говорила теж мовами цих країн, але у таборі вона могла порозумітися з однолітками тільки українською мовою. Приїхавши назад до Канади, я мило згадувала ці незабутні відвідини. Бажаючи знати деякі подробиці, я написала до інженера Г. Комаринського й дістала таку відповідь:

„...Табір відбувається в місцевості Гохлянд біля Кенігсдорфу, то є біля 58 км. від Мюнхену. В цій околиці табір існує вже від 1953 року. Перед тим ми мали два роки табори біля Штарнберзького озера в Кемпенгавзі. В перших роках табір тривав 6 тижнів, перші три тижні новачата, а другі три тижні старші; це так через три роки, а потім нормально три тижні. Перші роки було біля 350 до 400 дітей, потім з кожним роком зменшувалося число дітей і було дійшло до 40, то тоді ми постановили, що приймаємо до табору дітей тільки, які вміють українську мову і число дітей відразу збільшилося від 70 до 80 дітей.

„Власне, як ми завели українську мову як розговірну, то тоді до нас почали приїжджати діти: з Англії, Франції, Бельгії, Югославії, а також з Канади і Америки. Родичі були заінтересовані в тому, щоб їхні діти говорили по нашому, а тому, що в нас домінує українська мова, тому посилають. У 1983 році коли було закінчення 70-річчя українського Пласту, де з'їхалося біля 400 пластунів із кожного закутка світу, то всі були мило вражені, що в нас на таборі домінує українська мова, що діти самі вистерігаються іншої мови. Тому, що ми маємо дітей з Франції, Англії, чи Америки, які не вміють іншої мови крім англійської та своєї рідної, а діти з Югославії тільки українську, тому розговірна мова є наша.

Назви осіб чи керівників табору тяжко назвати, бо вони кожного року міняються: на одному відтинку не міняється, а це, що я вже від самого початку є інтендантом таборів, а виховниками бували: пл. сен. Маруся Саляк, голова КПС в Німеччині, Роксанна Саюк, Богдан Комаринський, Орест Мялковський, Марта Мялковська. Цього року були: комендантка пластунок — Марта Мялковська, комендант пластунів — Орест Мялковський та новаків — Марія Саляк. Крім цього є ще багато виховників. Всі вони й провідники працюють безплатно, тільки ті, що працюють в кухні, є частинно винагороджувані.

Оплата дітей ніяк не покриває коштів, тому ми переводимо збірки, коляди та різні імпрези на покриття коштів таборів. Від 10-ти років ми відбуваємо з рамени Пласту лещатарські табори, де на початку було 25 учасників, а останнього року 97; теж той самий принцип, що мусять вміти українську мову. Лещатарські табори бувають тільки 8 днів. Маємо учасників з різних країв. Першим комендантом лещатарського табору був пл. сен. Юрій Фіголь, потім Олег Микитчак, Богдан Комаринський і Орест Мялковський. Лещатарські табори мають великі успіхи, бо там приїжджають і діти та старші. В таборах літних є: новаки від 7 до 12 років, та юнаки-чки від 12 до 18 років".

Я дуже вдячна інженерові Г. Комаринському за ці інформації, а одночасно вдячна Олі Пеленській та Ірині й Роксоляні Козакам, що допомогли мені пережити чудовий день в щиро українському середовищі.

• • •

У зв'язку з цією візитою мені пригадалися слова одного з визначних діячів — Атанаса Фіголя на 3-му Пластовому Конгресі:

„Українська мова залишається для Пласту 'кондіціо сіне ква нон'. Нам не потрібно Пласту без Української мови. Може бути скавтизм з німецькою, французькою, англійською... чи якою хочете мовою. Український Пласт існує тільки з українською мовою. І це неправда — як дехто арґументує — молодь відстрашите, відіпхаєте від Пласту! Маємо досвід у Німеччині. Українські організації молоді, які цей принцип зігнорували, сьогодні майже не існують".

Рочестерці—українським дітям в Бразилії

При кінці жовтня 1985 року група рочестерців у числі вісім осіб взяла участь у прогульці до Бразилії, яку зорганізувало Бюро подорожі Ковбаснюка.

Вже першого дня, як тільки приїхали ми до Бразилії, наш провідник інж. Петро Бокало сказав до нас: „Я покажу вам Українську Бразилію". Він дотримав слова у сто відсотках. Ми відвідали усі ті місця, де живуть наші українці, в першу чергу відвідували наші українські релігійні і культурні центри по містах і селах. Всюди бачили сліди невтомної праці нашого духовенства, жіночих монаших чинів і інших працівників на народній ниві. Все це залишило в нас незатерте враження і подив. Де б ми не прибули, всюди вітали нас діти і молодь різного віку, від початкових шкіл аж до вищих, чистою українською мовою, піснею, віршами, танцями. Вірити нам не хотілось, що всюди лунали звуки тільки української мови, бо ж їхні виховники родилися вже в Бразилії, а багато з них були з третього і четвертого поколінь.

Відвідали ми в околицях Прудентополя три українські колонії, де поселенці живуть у дуже примітивних умовах. В одній з них нема навіть допровадженої електрики. Ці села лежать серед дуже високих і стрімких гір. Земля там бідна і окрім фасолі та кукурудзи нічого більше не родиться. Терен такий стрімкий, що навіть коли б ці люди мали якісь рільничі машини, неможливо було б туди виїхати. Тому вони змушені тільки руками і сапами садити і обробляти цю землю, яку вони здобувають по спаленні джунґлів. В той спосіб вони виживляють свої численні родини. Маленькі хатки і господарства вивінувані дуже недостатньо.

На кожній колонії є маленький будиночок. Це—школа, а в ній українські діти, які зустрічали нас українсь-

(Закінчення на стор. 4)

Марта Тарнавська

„ДОЛЯ ПЕРЕРІЗАНА, НАЧЕ НОЖЕМ"

II.

Закінчення

Якими почуттями — до влади, до людей, що немилосердним ножем імперської політики перерізали долю — може бути сповнене серце молодої дівчини — панночки, що її після університетських студій, на порозі журналістичної кар'єри, з інтелігентського „панського" середовища українського Львова кинули у напів дикий степ заселений недавніми кочовиками? Можна сподіватися, що тими почуттями будуть гнів, ненависть, бажання помсти, огірчення. І тут криється найбільша несподіванка книжки Уляни Любович: у ній немає ненависти ні злости, немає політичної інвективи, ні мстивости. Навпаки. Книжка Любович повна тепла і любови до людей, повна вибачливости й вирозуміння, не лише до рідних і близьких, але й до місцевих казахів, до упосліджених тварин, а навіть до конвоїрів транспорту. Любович будує мости гуманности: вона шукає і знаходить людину в людині і це чи не найважливіша прикмета її нарисів.

Уляна Любович майстерно компонує свої нариси: вона вміє будувати напруження, а ліричний патос її розповіді рідко переходить у сентиментальність, бо він схоплений у рамки стриманости, лаконічности, без багатослів'я, без зайвих крапок над і. У Любович спостережливе око мистця: вона малює портрети людей і тварин, вона вміє бачити і малювати природу. В центрі нарисів є не сама Уляна Любович, а ціла ґалерія героїв. Читачеві врізуються у пам'ять постаті: медсестри, що добровільно іде на заслання з інвалідом-графинею, якою вона піклується; колгоспний пастух, казах-Ахмир та його малий внук Урусбай; віл „Майборода" і собака Джок; маґазинер-українець Тихон Мойсеєвич; Паша Копейкіна — прибиральниця, що міняє одне із своїх дітей за пшеницю, щоб прогодувати решту родини; Ганнуся, що добровільно приїздить зі Львова у Казахстан, щоб бути разом із своїм коханим; молода казашка Карис, що залишилась з трьома дітьми, коли чоловіка забрали на війну; старий прибиральник, що є насправді священиком і потайки відправляє панахиди за померлих — і над усе й усіх — мати авторки, що колись „вичаровувала з вишневого піяніна найкращу музику", а що тут у Казахстані, замучена болем і турботою за дітей та боротьбою за трудне щоденне життя, умирає, не діждавшись повороту з в'язниці чоловіка — який, зрештою, і сам гине з голоду, у в'язничному шпиталі, та ще й в час післявоєнної амнестії.

Для притаманного Уляні Старосольській гумору в нарисах про трагічні переживання майже немає місця. Досить часто, одначе, знаходимо іронію, а то й самоіронію. Ось приклад: львівська панночка, а тепер казахстанська засланка, несе на плечах потайки уночі здобутий нелеґальною приватною виміною мішок пшениці. Пише Любович: „Вітер роздуває поли плаща, мода на один ґудзик не передбачувала таких мандрівок". Або в іншому місці: „Паша говорить швидко і голосно. Може хоче тим і сама себе переконати. Чим голосніше, тим більше правди в тому, що говориш".

Уляна Любович пише прозу, але в неї помітний нахил до поезії. І це проявляється не у красивому доборі слів, а в особливому способі бачення світу, в порівняннях, аналогіях, метафорах. Кілька ілюстрацій: „...дівчата й хлопці... перекидаються жартами, мов м'ячиками, що літають від одних до других і дотепно відбиті, повертаються". — „Здається, що вільний простір, свіже різке повітря — це воля. Та скоро усвідомлюємо собі: цей безмежний простір, однаково що колючі дроти. Його нам не пройти і звідси дороги додому для нас немає". — „...довкола неї море квітучої білої спіреї! Наша нивка була чорним острівцем серед білого моря". — „Маячу. Зник колгосп. І я вже не тут. Я в іншому вимірі. Поміж тим, що було, і тим, що може бути. Для мене одне дійсне — це дерево. Воно недалеко хати. Крізь віконечко бачу його зелену корону. Хитається, має на вітрі. Для мене воно не ця, з трудом тут виросла тополя. Для мене воно — це дерева Єзуїтського городу, що шуміли мені від малої. А, може, якесь прадерево. Моє власне дерево. У його листовинні — обличчя тих, яких тут нема. Вони то зближаються, то стають маленькими, далекими". — „Ми дітьми рисували хату: прямокутник, у ньому два менші, перетяті хрестами, це вікна, мовби очі, посередині третій прямокутник — двері. Від них інколи веде крута стежка кудись, це воля, з хати можна вийти. Прямокутник хати завершений дахом і комином. З нього дим, кучеряво, прямо в небо, або весело, з фантазією, убік. Цей дим — знак життя в хаті. Це радісний дим, який рисують діти над хатою".

Уляна Любович залюбки користується символами. Дим над хатою — знак життя. Але вонючий і їдкий дим з вологого кизяку і бадилля спричиняє хворій мамі біль і кашель — і вона гине у боротьбі за життя. Казах-солдат привозить, повертаючись з війни, воєнний трофей — велике дзеркало, подарунок для жінки. Перебувши щасливо дорогу тисячів кілометрів, дзеркало розбивається, коли його здіймають із залізного вагона на землю. І водночас ми знаємо, що війна розбила також і родинне життя цього солдата. Дзеркало грає важливу ролю і в іншому нарисі: авторка — після кількох літ важкого життя в Казахстані — вперше має нагоду побачити себе саму у великому дзеркалі. Вона бачить не лише закутану у батьків плащ постать, в черевиках перев'язаних шнуром, із червоно-синіми опухлими від відмороження руками й обличчям — вона бачить збайдужілі, безрадісні власні очі. І один погляд у дзеркало приносить революційну переміну: відродження надії і бажання жити.

Книжка Уляни Любович, — як я вже згадала напочатку, вийшла вперше у канадському видавництві „Новий Шлях". Книжка була широко реклямована, авторка їздила з виступами по різних містах Америки й Канади. У висліді — перший наклад повністю розійшовся. Це був приклад як можна і як треба продавати українську книжку. Але другий наклад — фотодруком — авторка робила уже сама. А готовий до друку англомовний переклад нарисів терпеливо чекає на свого видавця.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ Української Православної Кредитівки в Ню Йорку, Н. Й.

відбудуться

в неділю, 23-го березня 1986 р., о год. 1-ій по пол.

в залі Української Православної Церкви Св. Тройці в Ню Йорку, Н. Й.

при 359 Брум вул.

УВАГА! Для реєстрації вимагана щаднича книжечка.

Управа Кредитівки

З'ЇЗД ГІМНАЗІЇ

АШАФЕНБУРҐ

31 травня — 1 червня 1986 р. на СОЮЗІВЦІ, Кергонксон, Н. Й.

На загальне бажання, місце з'їзду змінено на **СОЮЗІВКУ.**

Просимо замовляти кімнати безпосередньо в Управі Союзівки, тел.: 914-626-5641, а свою участь зголошувати негайно до Організаційного Комітету:

Галина Минаєва-Андреадіс
11904 Rivershore Drive
Dunkirk, Md. 20759
Tel.: 301-257-7616
по 6-ій год. веч.

або

Анна Дідур-Гаврилюк
900 La Grande Road
Silver Spring, Md. 20903
Tel.: 301-455-1456

125 Українська Вільна Академія Наук у США

1861-1986

125 років київської української академічної традиції.

Серія доповідей про видатних представників київської академічної традиції (у великій залі Академії):

Від київської Старої Громади до Української Вільної Академії Наук у США

Протягом усього ювілейного 1986 року відбуватимуться доповіді про заслужених діячів науки, що працювали в цій традиції.

КАЛЕНДАР ДОПОВІДЕЙ:

15 лютого.	Агатангел Кримський (1871-1941/42). Доповідач Омелян Пріцак.
22 лютого.	Кость Михальчук (1840-1914). Доповідач Богдан Струмінський.
15 і 16 березня.	Конференція: „Етапи розвитку київської академічної традиції". Програма буде оголошена окремо.
5 квітня.	Дмитро Багалій (1857-1932). Доповідач Анна Процик.
24 травня.	Михайло Драгоманов (1841-1895) — фолкльорист. Доповідач Наталя Кононенко-Мойл.
7 червня.	Михайло Грушевський (1866-1934). Доповідач Любомир Винар.
13 вересня.	Володимир Перетц (1840-1935). Доповідач Дмитро Штогрин.
20 вересня.	Володимир Дорошенко (1879-1963). Доповідач Осип Данко.
27 вересня.	Сергій Єфремов (1876-?). Доповідач Богдан Рубчак.
4 жовтня.	Володимир Вернадський (1863-1945). Доповідач Любов Дражевська.
25 жовтня.	Дмитро Дорошенко (1882-1951). Доповідач Ярослав Пеленський.
1 листопада.	Іван Линниченко (1857-1926) і Микола Дашкевич (1852-1908). Доповідач Мирослав Лабунька.
8 листопада.	Наталя Полонська-Василенко (1884-1973). Доповідач Марта Богачевська-Хом'як.
8 листопада.	Олександер Оглоблин. Доповідач Орест Субтельний.
15 листопада.	Володимир Міяковський (1888-1972). Доповідач Лариса Онишкевич.
22 листопада.	Микола Василенко (1866-1935). Доповідач Ярослав Падох.
6 грудня.	Олександер Грушевський (1877-?). Доповідач Леонід Рудницький.

Академія запрошує на ці виклади всіх, кому дорога українська наука і хто цікавиться її чільними представниками.

Виріжте це оголошення й збережіть його протягом року. Зарезервуйте Ваші суботи о другій годині дня для Академії!

Додатки й можливі зміни застережено.

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S. Inc.

206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025

Владика Василь Лостен

УКРАЇНСЬКИЙ РИМ

V.

Він заявив, що дуже важливою справою є старатися просувати вперед цю акцію і найбільше її проголошувати серед загалу. Життя і святість Митрополита мусять стати часткою пізнання усієї Католицької Церкви. Належить опертися передусім на друковані публікації, як летючки, брошури, книжкові видання, які мусять бути розповсюднені по всіх континентах. Треба закликати Божий люд молитися за успіх цієї справи, а головно благати у своїх молитвах, щоб Слуга Божий Андрей заступався на нас перед Господом, коли ми звернемося до нього у наших потребах. Тільки так ми зможемо домогтися ласк та чудес, що,як відомо, є істотною частиною беатифікаційного процесу. В часі екуменічного клімату всі події із життя Слуги Божого мають у цих днях стати предметом розважань серед усіх християн. Тут і наша Стемфордська епархія включиться у цю дію для прослави нашого Князя Церкви.

Найважливішому питанню, а саме справі покликань до священичого і монашого стану присвячено після обіду 30-го вересня дискусії. Наша Церква буде приречена на занепад, якщо не будемо мати священиків і монахів. Звітував про це єпископ Андрій Сапеляк із Аргентини, викликаючи своїм звітом пожвавлену дискусію. Було розроблено реальну програму.Кожна епархія має подбати про її виконання, відповідно до своїх можливостей. Найбільшу увагу треба приділити духовому розвиткові цього джерела, звідкіля покликання мають виходити, а це український дім, що сприяє духовому розвиткові молодого покоління, та самі батьки, які позитивно поставляться до цієї місії.

У вівторок, 1-го жовтня, наша Церква святкувала день Покрови Пресвятої Діви Марії, що є святом лише у нашому церковному українському календарі. Від ранньої Богослужби до вечірніх молитов всі ми молилися до Пречистої. Єпископи призначили цей день у своїх нарадах питанню участи світської людини у праці для нашої Церкви, що зв'язувалося відповідно із цією світською особою в Церкві, якою була Діва Марія. Всі єпископи хвалили участь наших вірних у їх праці для Церкви. Не тільки наші ісповідники та мученики у катакомбній Церкві в Україні, але по всіх континентах світу, наш Божий люд віддано працює для добра нашої Церкви. Єпископи із задоволенням не тільки приймають і визнають корисну співпрацю наших вірних, але також запевняють їх, що вони завжди будуть прислуховуватись до потреб, бажань і думок всіх верств Божого люду.

Цього вечора, щоб звільнити наших Сестер у Семінарії від готування вечері, пішли ми до ресторану, що спеціялізується в американській кухні. Нагодою до цього були уродини архиєпископа Ст. Сулика та єпископа Борецького, що гостили нас італійськими стравами. Інструментальна двійка акомпаньювала співакові в італійських аріях, а ми конкурували з ними, співаючи постійно „Многая літа". Цей спів привабив інших гостей, головно японців, що зібралися при вході до нашої кімнати і прислуховувалися до нашого співу.

Сподіюся, що наші читачі не подумають собі, що ми лише проводили час на всяких пирах чи бенкетах. Одначе треба згадати що у Римі існує шість українських осередків, які постійно запрошували нас, єпископів, на обіди. Це пояснює, чому ми більше гостювали поза семінарією. Зустрічі для тих українців, що проживають в Римі, набирають виїмкового значення, тому що вони переважно „вигнанці" з рідних земель, і незмірно раді знайтися у громаді інших братів по крові.

У середу, 2-го жовтня, єпископи проводили закриті наради. Священний Синод Єпископів дістав уповажнення від Святішого Отця визначувати кандидатів на посаду єпископа, на кожну посаду трьох кандидатів. Так від 1979 року вибирається тільки тих священиків на єпископів в нашій Церкві, що їх вибере Священний Синод. Тут також поодинокі єпископи пропонували своїх кандидатів, подаючи відомості про їх особовість, життя, студії, працю й інше. Все це було продискутоване на цьому „конкляве", а згодом відбулося голосування за кожного кандидата зокрема. Все це покищо є тайно, аж Святіший Отець вибере із них одного, затверджуючи вибір нашого Священного Синоду, та призначить йому столицю чи престол.

Того дня Протоархимандрит Ізидор Патрило, ЧСВВ, запросив нас на вечерю до своєї обителі, на прекрасному Авентинському Узгір'ї. Цю обитель О.О. Василіянини відкупили 25 років тому від Чину Трапістів. Треба знати, що оо. Василіяни є представниками нашої Церкви по цілому світі. Вони творять велику світову організацію, що знаходиться в Польщі, Югославії, Італії, ЗСА, Канаді Бразилії, Аргентині. Тут проживають студенти, що приготовляються до священства. Вони походять з рідних країн, де тільки існує наша Церква.

У четвер, 3-го жовтня, Синод слухав звіти з пробленої праці поодиноких священиків-науковців. Так о. д-р Дмитро Блажейовський, якого звемо „українським апостолом" американського Заходу, бо там, у стейтах Міссурі, Небраска, Кольорадо і Тексас він організував наші парохії, а тепер збирає по римських архівах матеріяли для історії Української Церкви. За останні роки він видав кілька книжок, а тепер приготовляє провідник-покажчик із багатою статистикою та історичними інформаціями про українські поселення в цілому світі. Над його звітом розвинулася пожвавлена дискусія, у висліді чого єпископи рішили підтримати цей проєкт та покрити кошти видання книги на 500 сторінок, що має бути готова на час ювілею Тисячоліття.

У висліді інших звітувань єпископи і священики діставали своє призначення в поодиноких Синодальних комітетах. Митрополит Максим Германюк склав прекрасну молитву-присвяту на честь Присноблаженної Діви Марії від всього українського народу. Цю присвяту виголошено відтак по всіх церквах

А ввечорі того ж дня гостили нас у своїй обителі Сестри Василіянки, що також знаходиться на Авентинському Узгір'ї. Прийняттям провадила Мати Емілія. Всі ми сердечно дякували Сестрам не тільки за щире, гостинне прийняття, але передусім за їх трудолюбиву посвяту у місійній праці в усьому світі.

Останнє засідання Синоду відбулося 4-го жовтня. На ньому ми мали честь вітати Апхиєпископа Мирослава Марусина, тепер Секретаря св. Конґрегації для східніх обрядів. Займаючи цю посаду Архиєпископ не є зв'язаний з нашою Церквою, бо йому доручено опіку над всіма Східніми Церквами. Він зокрема виявляє свою опіку над нашою Церквою, перебуваючи вже 35 років у Римі.

Не дивно, що інші східні патріярхи та єпископи висловлюються з великою похвалою та признанням за його розумне і вміле керування св. Конґреґацією. Він подав нам вістку, що Папа Іван Павло II погодився прийняти Священний Синод Української Церкви наступного дня, о год. 12-ій вполудне, а також, що Святіший Отець запросив нас на обід після авдієнції з ним.

Повернувшись із сесії до семінарії, ми оглянули цікавий документальний фільм, про візиту архиєпископа М. Марусина до Польщі. Це була його друга візита по українських поселеннях у цій державі. В нашій пресі вже подано докладний звіт із цієї поїздки, тому тут мені не треба цього фільму переповідати. Я був дуже вдоволений, що побачив наших братів, яких я один раз також уже відвідав, що про них не забули ані Ватикан, ані наша Помісна Церква.

У суботу, 5-го жовтня, всі ми разом з українською колонією у Римі зібралися о год. 9-ій ранку у семінарії Священомученика Йосафата на Джанікольо, на Молебень в честь Приснодіви Марії, щоб ревно подякувати Їй за опіку над нарадами св. Синоду.

Біля 11-ої години всі владики зібрались у приміщенні папської резиденції у Ватикані, чекаючи святкової зустрічі із Святішим Отцем. О 12-ій годині усіх зібраних впроваджено до по-мистецьки прибраної авдієнційної залі. Як це буває на таких зустрічах , Святіший Отець і Архиєпископ Кардинал Мирослав Любачівський обмінялися привітами. Глава Української Церкви , приступивши до голосника, виголосив своє привітання в імені владик, духовенства, монашества та всіх вірних нашої Помісної Церкви. Святіший Отець відповів по-українськи. Оба ці привітання були вже поміщені у нашій пресі, тому я не стану подавати їх змісту а радо розповім як ми провели обід з Папою. Дійсно, це була для нас всіх дуже повчаюча та разом з тим душевна подія

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Українська Вільна Академія Наук у США

зі сумом довідалась, що 2-го лютого 1986 р. помер

бл. п.

ред. АНТІН ДРАГАН

Пам'ять про Нього і Його працю залишиться назавжди.

Висловлюємо глибоке співчуття дочці Оксані з родиною.

Управа УВАН у США

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Невіджалуваного БАТЬКА, ДІДУСЯ та ТЕСТЯ

бл. п.

МИХАЙЛА ГОЛОВЕЯ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в четвер, 13-го лютого 1986 р., в Кастельґндольфо, Італія

та в суботу, 15-го лютого 1986 р., о год. 9-ій ранку в церкві св. Володимира у Ґлен Спей, Н. Й.

Просимо про молитви.

Доні:
ОРИСЯ САЛЯК
ДАРІЯ КЕКІШ
з родинами

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 30-го січня 1986 року, в ранніх годинах упокоївся в Бозі на 74-му році життя

бл. п.

СТЕФАН КУХТА

Роджений в Судовій Вишні, Західня Україна.

ПАНАХИДИ були відправлені в четвер і п'ятницю, 30-го і 31-го січня 1986 р.

ПОХОРОН відбувся 1-го лютого 1986 р. з похоронного заведення Головчак, Парма, Огайо і з української католицької церкви св. Андрія в Пармі на цвинтар свв. апп. Петра і Павла, Парма, Огайо.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — БРОНІСЛАВУ
брата — ВОЛОДИМИРА з родиною
братову — ВОЛОДИМИРУ КУХТУ-СВІТЛИК
братаницю — ІВАНКУ МАРКРІДІС з родиною
брата ЕВГЕНА і сестру ЯРОСЛАВУ з родинами в Україні

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів, Знайомих та Українську Громаду, що 25-го січня 1986 р. відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

ВАСИЛЬ ЩЕРБІЙ

ПАНАХИДА відбулася у понеділок, 27-го січня 1986 р.

ПОХОРОН у вівторок, 28-го січня 1986 р. в Hamtramck, Mich., а відтак Тлінні Останки перевезено на Вічний Спочинок до Українського Національного Пам'ятника-Мавзолею при Українському Національному Цвинтарі-Пам'ятнику ЗСА, 4111 Pennsylvania Avenue S.E., Washington, D.C. 20746.

Горем прибиті:
син — НЕСТОР ЩЕРБІЙ з дружиною ЛІДІЄЮ
доньки —
ХРИСТЯ НЕГАНІВ і родина
ЗВЕНИСЛАВА ГАЙДА і родина
внуки — РОМАН і ВАЛЕНТИНА
ближча і дальша родина —
ДАРІЯ КОЗАК з чоловіком
ЯРОСЛАВА ЖДАНІВ з чоловіком
БОГДАН ІВАШКО з дружиною
МИРОН ІВАШКО з дружиною
Родина в Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

З глибоким смутком повідомляємо Родину і Знайомих, що дня 6-го лютого 1986 р. у Бонн, Зах. Німеччина, відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий БАТЬКО та БРАТ

бл. п. д-р прав

Любомир Макарушка

народжений 1-го серпня 1899 р., колишній член УНДО, посол до Польського Сойму, член виконного Органу УНРади в екзилі, військовик I і II світових війн.

ПОХОРОН відбудеться у Мюнхені, Зах. Німеччина.

Горем прибиті:
син — РОМАН
донька — ЛІДІЯ ЯРОСЕВИЧ з мужем ЕВГЕНОМ та дітьми — ІРЕНОЮ, МАРТОЮ та АНДРІЄМ
брати: БОГДАН з родиною
ЯРОСЛАВ з родиною
сестри: ОЛЯ ТЕРПИЛЯК-МАСЮКЕВИЧ з родиною
ІРЕНА ПЕЖАНСЬКА з родиною

Відзначення Січневих Роковин в Лорейні

Заходом Громадського Комітету, в Лорейні, Огайо, зорганізованого з представників місцевих українських організацій, відбулось святкове відзначення 68-их роковин проголошення незалежности України й 67-річчя з'єднання усіх українських земель в одну соборну й незалежну державу.

У неділю, 19-го січня ц.р., о годині 2:30 по полудні громадяни та представники місцевих українських організацій й Церков зійшлись у приміщенні будинку міської управи, де в присутності мейора міста Алекса Олєйка відбулася коротка програма, а опісля всі учасники вийшли на площу, де під звуки українського національного гимну на щоглі вивішено поруч з американським український синьо-жовтий прапор.

Того ж дня в обох українських церквах були відправлені урочистості Служби Божі в наміренні українського народу. О годині 4-ій по полудні в залі будинку Товариства Українського Народного Дому відбулася святочна академія, якою проводив мгр Віктор Влашин, голова Громадського комітету. Він представив присутнього на академії мейора міста А. Олєйка й його дружину, який пізніше прочитав ним підписану проклямацію Дня Незалежности й Соборности України. В короткому слові, він сказав також, що він обізнаний зі становищем українців , тому підтримує і буде підтримувати нас, скільки лише зможе.

Молитву за український народ, за всіх присутніх та за українців у цілому світі провів, а радше заінтонував „Боже, Великий Єдиний" настоятель УПЦеркви о. Євген Богуславський.

Святочну доповідь виголосив д-р Ярема Раковський, професор Льоренського колежду. У змістовній доповіді проф. Я. Раковський проаналізував, як відродилася наша держава та чому ми втратили її. Закінчуючи свою доповідь проф. Раковський закликав всіх українців та українські організації до єдности, щоб у майбутньому не трапилися подібні помилки.

Дві деклямації продеклямувала майстер слова Ірина Дубас. Поезію В. Сосюри „Любіть Україну", як згадала деклямоторка, 30 років тому,в цій самій залі, вона деклямувала, будучи тоді членом льорейської громади, під проводом її батька, професора Ярослава Барнича, відомого українській громаді, визначного музиколога.

Молоді бандуристки, Ірина й Люба Завадківські з Парми, виступили із добре приготованою програмою. Вони виконали ряд маршових та народних пісень, присвячених святові 22-го Січня.

Ця святочна академія хоч мала формою, але багата змістом, зробила велике враження на присутніх, і за це присутні часто нагороджували виконавців рясними оплесками.

Степан Ганчарик

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 16-го ЛЮТОГО 1986 р.

Сиракюзи, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва „Українська Січ" 39 Відд., о год. 2-ій по пол. в малій залі УНДому. На порядку зборів: відкриття і прийняття порядку нарад, відчитання протоколу останніх заг. зборів й його прийняття, звіти Управи і К. Комісіє, уділення абсолюторії Управі, вибір Нової Управи і К. Комісії на 1986 р., організаційні справи, внески і запити. Якщо на означену годину не явиться відповідне число членів приписане статутом, збори відбудуться з півгодинним спізненням без огляду на скількість присутніх членів. Рівнож Місячні збори відбудуться 2-го березня 1986 р., о год. 2-ій по пол. На порядку: звіти Управи і вибір делеґатів і заступників на 31-шу Конвенцію УНС. Збирання вкладок: субота від 5-8 год. веч. і неділя: 11-2 год. по пол. — Управа.

П'ЯТНИЦЯ, 21-го ЛЮТОГО 1986 р.

Ню Йорк, Н. Й. Загальні збори Пластового Відд. ч. 450, о год. 7 веч. в Пластовому Домі, 144 Друга Авеню в Ню Йорку. По зборах, вибір делеґатів і заступників на 31-шу Конвенцію УНС. Проситься членів взяти участь. — Христина Навроцька, гол., Евстахія Мілянич, секр.

„Народний..."

(Закінчення зі стор. 1)

текст А. Сумик і будівничий-архітект Віктор Чарторийський розвивають перед нами картину репрезентативного нового входу з місцем до сидження і всіх інших приміщень на першому поверсі.

До їхніх плянів додають інфомації члени Дирекції Народного Дому Евген Стахів, Іван Винник і Роман Данилюк.

Отож довідуємося, що після першої стадії перебудови, яка полягала на поставленні нового даху, вікон та зовнішнього боку будинку, що виходить на Другу авеню, тепер завершується друга, а це перебудова пивниці, ресторану та великої залі. Вона за пляном має закінчитися у квітні-травні. Відтак прийде на чергу віднова дальших поверхів, де, як довідуємося, вже завчасу винаймлена частина кімнат на приміщення українських установ. Над входом і барою винаймлено кімнати на лікарську канцелярію для двох українських лікарів.

Як інформують члени Дирекції, все йде згідно з плянами і перебудова та віднова Народного Дому є в повному розгарі, не зважаючи на зиму і морози. Але тут ми мусимо поставити декілька питань на тему коштів, які з тими перебудовами зв'язані. Довідуємося, що кошти передбачається у висоті одного мільйона долярів в тому 200,000 одержано від асекурації, 500,000 позички уділила Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню Йорку, а 300,000 плянується зібрати серед громадянства.

І тут голова Дирекції Е. Стахів пригадує нам статті сеньйора українських журналістів Івана Кедрина ще із 1952-53 років, коли це він, закликаючи українську громаду складати фонди на закуплення Українського Народнго Дому вірив, що це не будуть інвестиції, а пожертви. Про це пригадав він минулого року, стверджуючи, що саме Народний Дім в Ню Йорку став власністю громади, а не кількох осіб. Тому Дирекція тепер з чистою совістю звертається до цієї громади, щоб вона допомогла відновити свою власність, яку колись закупила при допомозі датків, позички Українського Народного Союзу, яку вміжчасі сплатила. Сьогодні із піднесенням цін на площі і будівлі в Ню Йорку Народний Дім — це велике громадське майно. Тут, де в найближчому сусідстві інші українські будівлі, де живе біля 200 українських домовласників, де працює ряд українських установ, Український Народний Дім — це безперечно великий потенціял, якого не можна втратити.

Члени Дирекції підкреслюють, що досі за 30 років ніколи ще Дирекція не зверталася за поміччю до громади і за фінансовою підтримкою, а навпаки допомогала цій громаді, даючи часто за мінімальну оплату приміщення на різні імпрези, концерти чи засідання. Тепер однак прийшов час, коли усі ті, які користувалися цим громадським добром повинні в якийсь спосіб допомогти поставити УНДім на нові ноги. З притиском теперішній голова Дирекції підкреслює, що всі члени її впродовж 33 років працювали безплатно і кожний голова вкладав у свою працю максімум часу та доброї волі.

На наше запитання хто були ці громадяни нам пригадують, що головами Дирекції були: Мирон Лепкалюк, Володимир Баранецький, Михайло Лисогір, Августин Сумик, Юрій Волинець, Іван Когут, Михайло Солдан і Евген Стахів.

За 33 роки багато подій пройшло в українській громаді Ню Йорку і багато з цих подій відбувалося саме в тому Народному Домі. Він — це нерозривна частина історії українського Ню Йорку і тому маємо надію, що таким і залишиться у майбутньому. Але його дальша доля, як і доля української громади таки тільки в її руках.

КУППО...

(Закінчення зі стор. 1)

руки совєтського уряду.

Президія КУППО повідомляє, що досі вона не одержала предметної відповіді від ізраїльського уряду на листа у справі вандального знищення пам'ятника жертвам совєтського і гітлерівського народовбивств, побудованого заходами канадського українця Івана Диби в Єрусалимі. Переважає думка, що ізраїльський уряд і жидівські чинники в діяспорі є сповнені надій на поновну масову еміграцію з СССР, а також з інших мотивів, не хочуть займатися цією справою, бо вона дуже дразлива для Москви.

Запляновали ранньою весною чергова Сесія КУППО, **Президію, яку в цій каденції очолює д-р Зенон Городиський,** присвятить окрему увагу виробленню докладного пляну праці КУППО на зовнішньо-політичному відтинку. При чому в цій зовнішньо-політичній праці КУППО плянує притягнути ширші кола молодих українських спеціялістів у ділянці совєтознавства і взагалі в ділянці суспільно-політичних наук з усіх країн поселення.

Рочестерці — ...

(Закінчення зі стор. 2)

кими віршами, піснями, побажанням щасливого повороту домів. Їхні личка сумні, зі слідами недоживлення. Одіння більш, ніж бідне, а в багатьох з них ноги босі, без черевичків. Навіть їхні вчительки не живуть у більших достатках. Зустрічали нас також і батьки, які розказували про тверде життя, клопоти і щоденні недостатки, без найменшої надії на краще завтра. Однак усі вони бажають кращої долі для своїх дітей, розуміючи, що тільки при помочі освіти це вдасться їм осягнути.

Хоч наша зустріч з українськими дітьми в Бразилії була коротка, однак вона залишила в нас незатерті сліди смутку й жалю з причин їхнього тяжкого положення. З такими почуваннями ми повернулися додому й кожному з нас стояли перед очима босенькі ніжки наших дітей. Ті картини витискали сльози з очей, а в наших серцях зродилася постанова: „За всяку ціну допомогти цим дітям".

Один із членів Рочестерської групи мгр Роман Чорнобіль взяв справу допомоги дітям у свої руки і зайнявся грошовою збіркою. Хоч час для збірки не був дуже пригожий, бо це був різдвяний час, час коляди, коли то рубрика релігійних та національних жертв замітно зростає, але великий запал людини з великим і щирим серцем, як мгр Чорнобіль, увінчався успіхом понад усі сподівання.

Великою допомогою були його дружина Нуся Чорнобіль та Ірина Руснак, голова 47-го Відділу Союзу Українок Америки, яка виготовила збіркові листи від 47-го Відділу, щоб зібрані гроші були переслані через організацію і тим самим надати збірці громадський характер. До збірки включився ще один ентузіяст, інж. Ярослав Матковський, серце якого зворушилося під час оглядання прозірок і знімок та заслуханні доповіді мгра Чорнобіля на радіопрограмі і під час „Чайку для Бразилії", що його влаштував 47-ий Відділ СУА. Оцяя чвірка взялась за діло з великою посвятою і з вірою в гарний успіх. Тому вони стукали до дверей, де не мали певности, що їх їм відчинять. Але двері всюди відчинялися і жертви для дітей несподівано росли. Наші збірщики використовували кожну зустріч із знайомими, кожну нагоду, в різних місцях. Впродовж двох місяців рочестерська громада жертвувала 5,000 дол.

При кінці замкнення збірки відбулося засідання усіх вісьмох учасників бразилійської подорожі разом із запрошеними інж. Я. Матковським, Марією Крамарчук, пресовою референткою 47-го Відділу та Танею Шутер, референткою суспільної опіки 47-го Відділу. Мгр Чорнобіль докладно повідомив усіх про перебіг та вислід збірки і подав проєкт, як повідомити про це громадянство.

Після дискусії як розподілити зібрані гроші, рішено таке: на руки о. Василя Цимбалістого вислати 500 дол. для суботньої Школи українознавства і 500 дол. для хлопчиків у Малій Семінарії. На руки Мирослави Кривої, настоятельки Інституту і Інтернату св. Ольги— 1,000 дол. і для інтернату Сестер Служебниць—500 дол. На руки о. Тарсикія Залуцького для дітей колонії в Ліґасон 500 дол., для дітей в колонії Есперанца 250 дол. і в колонії Кашеіріня 250 дол. та для дітей, які хворі і потребують лікарської опіки та медикаментів—1,500 дол. Кошти пересилки покрила М. Залітач, членка 47-го Відділу СУА.

Ми дуже вдячні усім жертводавцям за такий щедрий відгук, у висліді якого ми зібрали таку високу суму. Це велика жертва, але вона є для потребуючих дітей. Хто знає, може саме між ними будуть одиниці, що колись стануть творцями кращого майбутнього нашої Церкви й нашого народу.

Мгр Анастасія М. Смеречинська

В повіті Ессекс, Н. Дж., відзначили роковини незалежности

Голова повіту Ессекс Пітер Шапіро підписує проклямацію проголошуючи день 22-го січня „Українським Днем Незалежности" під час церемонії в своїм бюрі, на яку прибули члени української громади з Нюарку і околиць.

„Буря..."

(Закінчення зі стор. 2)

вступу до армії Берлінґа. Якщо ні — арешт і висилка до Совєтського Союзу. Тому при закінченні війни в совєтських таборах було 50,000 вояків і старшин АК та селянських відділів. Тодішній шеф кабінету міністра безпеки ген. Радкевич відповів дослівно: „Не завертайте нам голови тою справою. Ніхто з поляків у тій справі не має голосу. Це справа НКВД".

Пізніше Яків Берман, польський комуніст ч. 1 говорив з шефом НКВД ген. Сєровим про можливість переведення колишніх вояків АК з СССР до таборів у Польщі — відповідь була досить виразна: „Дивуюся вам, товаришу Бермане, що ви упоминаєтесь про тих людей. Чи думаєте, що вони допомогли б будові людової демократії в Польщі, чи перешкоджали б такій. Зрештою, їм в совєтських таборах живеться добре".

Зрештою більшість вояків АК вернулися до Польщі і тут їх далі нищили вже польські сталінські посіпаки.

Є кілька версій що до того, чому совєтська армія стояла нерухомо за Віслою і не допомагала протинімецькому повстанню у Варшаві. Радіо Москва і радіостанція Костюшко 29-го і 30-го липня 1944 року закликали населення Варшави до повстання, хоч Прага — передмістя Варшави — була в німецьких руках. Було припущення, яке існувало кілька років, що совєтська армія вмисне затримала наступ з метою уможливити німцям знищити столицю і АК. 31-го липня 1944 року почалося повстання у Варшаві. В той час коли на вулицях Варшави провадились бої з німцями, IV танковий корпус СС з боєм дійшов до місця, віддаленого на 5 кілометрів від Окунєва, і почав оточувати III совєтський танковий корпус. 3-го серпня III совєтський корпус був оточений в котлі під Воломіном. Тоді знищено 76 совєтських танків. Таким чином на якийсь час припинено їхній наступ на Варшаву.

Дня 1-го серпня 1944 року, о 5-ій год. по полудні відділи АК почали атакувати німців у Варшаві. До АК прилучилися 800 вояків комуністично-людової армії, невеликий відділ грузинів, словаків та звільнених совєтських полонених. Після капітуляції повстання 2-го жовтня 1944 року, згідно із звітом німецького командування ч. 1 9-ої німецької армії, до полону пішло 11,668 вояків АК. Пізніше уряд людової Польщі назвав АК „карликами революції". Одна польська дивізія разом з совєтською армією брала участь в боях за Берлін. Втрати совєтського війська були великі — 90,000 вбитими, в тому і поляки. Вбитих не було можливости поховати нормально. Тіла складали на купи в парках, поливали бензиною і палили.

5,481.46 дол. на харитативні цілі

Філядельфія, (О.Т.). — Йосиф Кузьмин, колишній воїн УГА, кооператор і підприємець, активний член українського організованого життя на рідних землях, а згодом у Західній Европі й ЗСА, в своєму завіщанні призначив все важкою працею здобуте майно на українські суспільно-громадські, наукові та молодечі товариства і установи. Не поминув теж ЗУАДК. На його харитативні цілі він записав княжий дар у сумі 5,481.46 дол.

Ця щедра пожертва, сьогодні вже покійного Йосифа, повинна стати повсякчасною пригадкою, щоб завчасу виготовляти завіщання, в якому, побіч родини, слід пам'ятати і про українські інституції.

Українська преса при кінці минулого року довшими посмертними згадками закріпила у нашій громаді світлу пам'ять про Йосифа Кузьмина. Нехай вільна американська земля буде легкою Покійному, який все життя віддано служив українським ідеалам.

